

ՏՐԱԳԻԶՈՐԻ ՆԱՀԱՆՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ
ԳԱՄ ԿԱՌԱՐԱՐԱԾ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՆԵԱՅ
ԱՐԴԵՐՆԵՐ ԱՆՈՒՆ Է

Կապ	Կապ	Կապ
Կապ	447,845	439,901
Ծայր	86,179	81,454
Հայ	22,609	20,754
Կապիտալ	716	714
Կապիտալ	457	444
Գնառն, ոչ-խառն	26	15
Օտար կապիտալ	135	95
	557,967	534,479

ԱՐԴԵՐՆԵՐ ԵՐԱՅԻՆ ԿԵ ԺԱՆՈՒՆԵԱՆԻ ՔԷ
ԱՐԴԵՐՆԵՐԻ ՆԱՀԱՆՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ՀԻՈՍՏՈՍ ԳԱՐԵՐ ԳԻՄ Բ. ԿԱՌԱՐԱՐԱԾ
ՀԻՈՍՏՈՍ ԳԱՐԵՐ ԳԻՄ Բ. ԿԱՌԱՐԱՐԱԾ
ՀԻՈՍՏՈՍ ԳԱՐԵՐ ԳԻՄ Բ. ԿԱՌԱՐԱՐԱԾ
ՀԻՈՍՏՈՍ ԳԱՐԵՐ ԳԻՄ Բ. ԿԱՌԱՐԱՐԱԾ

ԲԻՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԻՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԻՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԻՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԳՈՐ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԳՈՐ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԳՈՐ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԳՈՐ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԱՐԴԵՐՆԵՐ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԱՐԴԵՐՆԵՐ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԱՐԴԵՐՆԵՐ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԱՐԴԵՐՆԵՐ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԻՋՄԻՐԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԻՋՄԻՐԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԻՋՄԻՐԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԻՋՄԻՐԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԻՋՄԻՐԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԻՋՄԻՐԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԻՋՄԻՐԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԻՋՄԻՐԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ
ԲԵՐԱՍԱՐԱՐԱՆ ԿԵՐՈՒՄԻ ԱՆՔ ԿԵՐՈՒՄԻ

ՆՈՐ ՀԱՅԵՐԵՆ ԿԱՐ ԱՅԻՐԱԿԱՐԱՐ

Ի սկզբանէ դարձաւ, որ բնական է հա-
մարի թէ առաւել զարգացած լինէր Նոր
Հայերէնը կամ աւելի հայացած, կը տես-
նին՝ զարգացած զայն մերկայապարհոց իւր
բովանդակային աշխարհայեցողական մէջ՝ օտա-
րաբանական և անհամ ռաւով լինար իւր
Առաւելի օրինակ մը բարձրագոյն գիտական
հիմնադրանքն անուան հանդէսէն (1813):

«Պէտանցուէն» որ է մօտ Սօսուո՛, բա-
ղարին, կը գրեն մեզի յետագայ դիւ-
րաբանը:

«Մէկ առաւել մը մօտ 42 տարեկան, որ էր
ծառայ մէկ հարուստ մարդու մը, իրիկիսն
ստանէ՝ Պէտանցուէն իւր տիրոջը տունը
կը դառնար, որ բայտ անդէն 2 միլ
հեռու էր: Եւս միլ ծառայ հազիւ ըրէրէ՛ր՝
մէկ խոնգ գիւղացի մը հանդիպեցաւ որ
կուրս ու կորստ. առաւել երբոր տեսաւ
այս խոնգ գիւղացի՝ գոթիւ շարժեցաւ ու
հարցուց թէ ինչու համար տեսնէ յու-
սանագետը եւ ու կուրսու: Գիւղացին պատ-
մեց թէ Պէտանցուէն միտ տեսնաւ՝
փառայի կը, հոն կըրթայի, երկու
առաւել զիմացա երեսն իս հանդիպեցան
բովանդակային լաւերն ու ստանդարտ առին
զայն, ինչպէս որ կըտեսնաս: Առաւել
հարցուց՝ թէ որ ծառայէն գացին. երբոր
խոսեց՝ շուտ մը մերկայեցաւ: Ի՞նչ լաւա-
կեցաւ, լաւեցը գիւղացին թուի թողցը, ու
վաղեցի՝ թուի թուի պէս թուաւ: Երբոր
հասաւ առաւելներուն, սկսաւ բարձր
ձայնով կանչել, «Զարգացուէն, շուտ
ըրէ՛ր տունը: Եւս ստաւ իւր լաւը՝ որ խոնգ
դուրսէն մարդէն աւել. ապա թէ ոչ՝
հիմա ձեզ դիւրը կըրէնք: Աս տարա-
գիւր ձայնով պատնայեց, կանչողին սե-
ռուիւնք, գիւղացին մտնէր, ու այն վայր
որ առաւելները միտ կուրսէն ստու-
նուն էին, անանք ըրին որ՝ մարդիկները
ստանդարտն ու ինչ ըլլալին՝ չիգրեցան
ու կարծեցին թէ ստանդարտ է տեսանին.
Նուստն առաւելը՝ թէ մի՛ մտնեց
մեզի, ու մէկէն ի մէկ ճեպերէն ինչ կար
չեղար պարզեցին, ու անէն բան գիտին
նեանցին ու տարնապա փախան գացին:
Առաւել գնաց ամէն բան գիտնէն ժող-
վոց, բերաւ գիւղացին ձեռքը տըւաւ.
գիւղացին լաւեցը առնէին ետեւ, ստակը
կանցնէ ու տեսաւ որ՝ իր ստակէն զատ
հարկը դուրսէն չափ ալ աւելի կայ. ու-
ղեւ այն աւելի ստակը առաւելը բնայե-
լըսած բարեբաղնէն համար. բայց ա-
նիկայ ու ոչ մէկ ստակ մը ուղեւ անուշ,
ու իր ծառայէն գացաւ:

Այսպէս սահման անցած են բարձր
տարիները՝ Գառուս կիսուն մօտ հազիւ կը
տեսնեմք՝ թէ Նոր Հայերէնին ոգի առած է
սակային, Նոր կերպարան ու կարգու-
թիւն հայեցի՝ ընդ ազգացողութեան Հին
հայերէնին, երբ պարբերական կարտա-
կուրները որ ըստ օրէ կը յանձնէին ազգին
մէջ ի ձեռն բանակիրաց ունաց, որոց ուղ-
ղութիւնն եղած էր՝ հնով հոգի տալու.
նեւ, ճշդիւ, կանոնաւորը և ճոխաւորը
Այսօր, թի՛ք, դարձ Երէջ առնել, Նոր
Հայերէնը ըստ իր բնական շարժումն
գրեցին տակ աշխարհի և կանոնային՝ միջեւ
լինել մօտ ի վերջնական օրինակը կարգու-
կերպութիւնն, որ չէ անհաշիւ:

Բարձրագիւր օրինակները արժանի կը
համարեն յառաջ ընդիմադրելու, իրենց տի-
պար ճակատները մաքուր աշխարհաբար
Ա. Մ. Գառուսի անհատական հետագայ հա-
մարտը (Յն. Ա. Հատոր Գառուսի, էջ 17):
Միջեւ լեզուն ընդհանրապէս, նոյն-
պէս Հայերէնին չէր կարող ի սկզբան իր
գինք բերականութեան և ոճը, բանական
կարողութեան յայտնել վարկաբարձի իւր-
հաղորդ և ազդեցում Բերականութիւնն յե-
տի և բան գիտուն, և ոչ իրենց բան
գիտականութիւնն. ինչպէս ամէն բնական
ճանաչումը իրենց տակաւ կը հասնի
յարտուն: Մեր լեզուն տիեզերական
ճանաչումն չունի իր և չէ իր կրկն ու-
նեւոր օրինակները: Միջին զարգացման
միայն օրինակներ, անուշ իւր ժամանա-
կին ժողովրդեան լեզուն, կուտայ մեզ
Բուզանցի մատանն ուրիշ ուրիշ, երբ
կուտայ իստեւ ունաց ժողովրդեան ընտանի
լեզուն կըրթ ձեռով Այսպէս գրեթէ ա-
նուան բերականութեան բնական ընտանի
լեզուն ձեռ ունի Բուզանցի մատանն:

Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին վեր-
ջին կարեւոր փոփոխութիւնն եղած է ի
Բարձրագիւր անհատական Հին և Նոր կարգա-
բան, փոփոխութիւնն՝ որ կ'ընէ հայերէնին
ու միայն զիւրին և գիտական, այլ և կը
մերձեցնէ զիս արդէն եւրոպական լեզ-
ունց ըստ պարզութեան և ըստ կարգա-
ւորութեան. աւելի կարեւոր խոսքով՝ այս
նոր փոփոխութեանը հայերէնին առած է
բերականական կամ վերլուծական կարգ:
Անկերտ և թէ այս Նոր Հայերէնին,
թէպէտ աշխարհաբար, շուտիւ այնչափ
տարբերութիւն հին դասական կարգաւոր
լեզունէ՛ր: Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին
ըստ իր բնական շարժումն, ինչպէս ամէն
բնական ճանաչումը իրենց տակաւ կը հասնի
յարտուն: Մեր լեզուն տիեզերական
ճանաչումն չունի իր և չէ իր կրկն ու-
նեւոր օրինակները: Միջին զարգացման
միայն օրինակներ, անուշ իւր ժամանա-
կին ժողովրդեան լեզուն, կուտայ մեզ
Բուզանցի մատանն ուրիշ ուրիշ, երբ
կուտայ իստեւ ունաց ժողովրդեան ընտանի
լեզուն կըրթ ձեռով Այսպէս գրեթէ ա-
նուան բերականութեան բնական ընտանի
լեզուն ձեռ ունի Բուզանցի մատանն:

Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին վեր-
ջին կարեւոր փոփոխութիւնն եղած է ի
Բարձրագիւր անհատական Հին և Նոր կարգա-
բան, փոփոխութիւնն՝ որ կ'ընէ հայերէնին
ու միայն զիւրին և գիտական, այլ և կը
մերձեցնէ զիս արդէն եւրոպական լեզ-
ունց ըստ պարզութեան և ըստ կարգա-
ւորութեան. աւելի կարեւոր խոսքով՝ այս
նոր փոփոխութեանը հայերէնին առած է
բերականական կամ վերլուծական կարգ:
Անկերտ և թէ այս Նոր Հայերէնին,
թէպէտ աշխարհաբար, շուտիւ այնչափ
տարբերութիւն հին դասական կարգաւոր
լեզունէ՛ր: Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին
ըստ իր բնական շարժումն, ինչպէս ամէն
բնական ճանաչումը իրենց տակաւ կը հասնի
յարտուն: Մեր լեզուն տիեզերական
ճանաչումն չունի իր և չէ իր կրկն ու-
նեւոր օրինակները: Միջին զարգացման
միայն օրինակներ, անուշ իւր ժամանա-
կին ժողովրդեան լեզուն, կուտայ մեզ
Բուզանցի մատանն ուրիշ ուրիշ, երբ
կուտայ իստեւ ունաց ժողովրդեան ընտանի
լեզուն կըրթ ձեռով Այսպէս գրեթէ ա-
նուան բերականութեան բնական ընտանի
լեզուն ձեռ ունի Բուզանցի մատանն:

Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին վեր-
ջին կարեւոր փոփոխութիւնն եղած է ի
Բարձրագիւր անհատական Հին և Նոր կարգա-
բան, փոփոխութիւնն՝ որ կ'ընէ հայերէնին
ու միայն զիւրին և գիտական, այլ և կը
մերձեցնէ զիս արդէն եւրոպական լեզ-
ունց ըստ պարզութեան և ըստ կարգա-
ւորութեան. աւելի կարեւոր խոսքով՝ այս
նոր փոփոխութեանը հայերէնին առած է
բերականական կամ վերլուծական կարգ:
Անկերտ և թէ այս Նոր Հայերէնին,
թէպէտ աշխարհաբար, շուտիւ այնչափ
տարբերութիւն հին դասական կարգաւոր
լեզունէ՛ր: Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին
ըստ իր բնական շարժումն, ինչպէս ամէն
բնական ճանաչումը իրենց տակաւ կը հասնի
յարտուն: Մեր լեզուն տիեզերական
ճանաչումն չունի իր և չէ իր կրկն ու-
նեւոր օրինակները: Միջին զարգացման
միայն օրինակներ, անուշ իւր ժամանա-
կին ժողովրդեան լեզուն, կուտայ մեզ
Բուզանցի մատանն ուրիշ ուրիշ, երբ
կուտայ իստեւ ունաց ժողովրդեան ընտանի
լեզուն կըրթ ձեռով Այսպէս գրեթէ ա-
նուան բերականութեան բնական ընտանի
լեզուն ձեռ ունի Բուզանցի մատանն:

Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին վեր-
ջին կարեւոր փոփոխութիւնն եղած է ի
Բարձրագիւր անհատական Հին և Նոր կարգա-
բան, փոփոխութիւնն՝ որ կ'ընէ հայերէնին
ու միայն զիւրին և գիտական, այլ և կը
մերձեցնէ զիս արդէն եւրոպական լեզ-
ունց ըստ պարզութեան և ըստ կարգա-
ւորութեան. աւելի կարեւոր խոսքով՝ այս
նոր փոփոխութեանը հայերէնին առած է
բերականական կամ վերլուծական կարգ:
Անկերտ և թէ այս Նոր Հայերէնին,
թէպէտ աշխարհաբար, շուտիւ այնչափ
տարբերութիւն հին դասական կարգաւոր
լեզունէ՛ր: Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին
ըստ իր բնական շարժումն, ինչպէս ամէն
բնական ճանաչումը իրենց տակաւ կը հասնի
յարտուն: Մեր լեզուն տիեզերական
ճանաչումն չունի իր և չէ իր կրկն ու-
նեւոր օրինակները: Միջին զարգացման
միայն օրինակներ, անուշ իւր ժամանա-
կին ժողովրդեան լեզուն, կուտայ մեզ
Բուզանցի մատանն ուրիշ ուրիշ, երբ
կուտայ իստեւ ունաց ժողովրդեան ընտանի
լեզուն կըրթ ձեռով Այսպէս գրեթէ ա-
նուան բերականութեան բնական ընտանի
լեզուն ձեռ ունի Բուզանցի մատանն:

Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին վեր-
ջին կարեւոր փոփոխութիւնն եղած է ի
Բարձրագիւր անհատական Հին և Նոր կարգա-
բան, փոփոխութիւնն՝ որ կ'ընէ հայերէնին
ու միայն զիւրին և գիտական, այլ և կը
մերձեցնէ զիս արդէն եւրոպական լեզ-
ունց ըստ պարզութեան և ըստ կարգա-
ւորութեան. աւելի կարեւոր խոսքով՝ այս
նոր փոփոխութեանը հայերէնին առած է
բերականական կամ վերլուծական կարգ:
Անկերտ և թէ այս Նոր Հայերէնին,
թէպէտ աշխարհաբար, շուտիւ այնչափ
տարբերութիւն հին դասական կարգաւոր
լեզունէ՛ր: Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին
ըստ իր բնական շարժումն, ինչպէս ամէն
բնական ճանաչումը իրենց տակաւ կը հասնի
յարտուն: Մեր լեզուն տիեզերական
ճանաչումն չունի իր և չէ իր կրկն ու-
նեւոր օրինակները: Միջին զարգացման
միայն օրինակներ, անուշ իւր ժամանա-
կին ժողովրդեան լեզուն, կուտայ մեզ
Բուզանցի մատանն ուրիշ ուրիշ, երբ
կուտայ իստեւ ունաց ժողովրդեան ընտանի
լեզուն կըրթ ձեռով Այսպէս գրեթէ ա-
նուան բերականութեան բնական ընտանի
լեզուն ձեռ ունի Բուզանցի մատանն:

Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին վեր-
ջին կարեւոր փոփոխութիւնն եղած է ի
Բարձրագիւր անհատական Հին և Նոր կարգա-
բան, փոփոխութիւնն՝ որ կ'ընէ հայերէնին
ու միայն զիւրին և գիտական, այլ և կը
մերձեցնէ զիս արդէն եւրոպական լեզ-
ունց ըստ պարզութեան և ըստ կարգա-
ւորութեան. աւելի կարեւոր խոսքով՝ այս
նոր փոփոխութեանը հայերէնին առած է
բերականական կամ վերլուծական կարգ:
Անկերտ և թէ այս Նոր Հայերէնին,
թէպէտ աշխարհաբար, շուտիւ այնչափ
տարբերութիւն հին դասական կարգաւոր
լեզունէ՛ր: Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին
ըստ իր բնական շարժումն, ինչպէս ամէն
բնական ճանաչումը իրենց տակաւ կը հասնի
յարտուն: Մեր լեզուն տիեզերական
ճանաչումն չունի իր և չէ իր կրկն ու-
նեւոր օրինակները: Միջին զարգացման
միայն օրինակներ, անուշ իւր ժամանա-
կին ժողովրդեան լեզուն, կուտայ մեզ
Բուզանցի մատանն ուրիշ ուրիշ, երբ
կուտայ իստեւ ունաց ժողովրդեան ընտանի
լեզուն կըրթ ձեռով Այսպէս գրեթէ ա-
նուան բերականութեան բնական ընտանի
լեզուն ձեռ ունի Բուզանցի մատանն:

Երկր պարզ ընտանի Հայերէնին վեր-
ջին կարեւոր փոփոխութիւնն եղած է ի
Բարձրագիւր անհատական Հին և Նոր կարգա-
բան, փոփոխութիւնն՝ որ կ'ընէ հայերէնին
ու միայն զիւրին և գիտական, այլ և կը
մերձեցնէ զիս արդէն եւրոպական լեզ-
ունց ըստ պարզութեան և ըստ կարգա-
ւորութեան. աւելի կարեւոր խոսքով՝ այս
նոր փոփոխութեանը հայերէնին առած է
բերականական կամ վերլուծական կարգ:
Անկերտ և թէ այս Նոր Հայերէնին,
թէպէտ աշխարհաբար, շուտիւ այնչափ

